

170726

วิไลรัตน์ ศฤงษิ์ชัยกุล : การแสดงออกของทูเมอร์เนคโครซิสแฟกเตอร์-แอลฟา

ในไลเคนพลาเนียในช่องปาก (EXPRESSION OF TUMOR NECROSIS FACTOR-ALPHA

IN ORAL LICHEN PLANUS) อ. ที่ปรึกษา : ศ. ทพญ. กอบกาญจน์ ทองประสม,

อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ. ทพ. กิตติพงษ์ คนไทย, 87 หน้า ISBN 974-17-6575-4

ไลเคนพลาเนียในช่องปากเป็นโรคที่มีการอักเสบเรื้อรังชนิดหนึ่งของเยื่อเมือกในช่องปาก อย่างไรก็ตามสาเหตุของการเกิดโรคไลเคนพลาเนียในช่องปากยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด หลักฐานในปัจจุบันสนับสนุนว่าระบบภูมิคุ้มกันชนิดเซลล์เป็นสื่อ (cell-mediated immunity) เกี่ยวข้องในการเกิดพยาธิสภาพของรอยโรคไลเคนพลาเนียในช่องปาก และอาจถูกควบคุมด้วยไซโตไคน์และ receptors หลายชนิด ทูเมอร์เนคโครซิสแฟกเตอร์-แอลฟา (Tumor necrosis factor-alpha, TNF- α) เป็นไซโตไคน์ที่ทำให้เกิดการอักเสบซึ่งอาจเกี่ยวข้องในกระบวนการตายของเบซัลเซลล์เคอราติโนไซต์ในเยื่อผิวของรอยโรคไลเคนพลาเนียในช่องปาก การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการแสดงออกของ TNF- α ในรอยโรคไลเคนพลาเนียในช่องปากเปรียบเทียบกับเนื้อเยื่อปกติ ขึ้นเนื่องจากผู้ป่วยไลเคนพลาเนียในช่องปากจำนวน 20 ราย และกลุ่มควบคุมจำนวน 20 ราย ส่งตรวจด้วยวิธีการทางพยาธิวิทยาและอิมมูโนฮิสโตเคมีที่ย้อมด้วยแอนติบอดีต่อ TNF- α ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยไลเคนพลาเนียในช่องปากจาก 18 ใน 20 ราย (ร้อยละ 90) แสดงปฏิกิริยาที่ให้ผลบวกต่อ TNF- α ซึ่งพบ TNF- α ทั้งหมดในโมโนนิวเคลียร์เซลล์ ในขณะที่มีเพียง 7 จาก 20 ราย (ร้อยละ 35) ที่พบ TNF- α ในเคอราติโนไซต์ ส่วนเนื้อเยื่อปกติมีโมโนนิวเคลียร์เซลล์เพียง 1-2 เซลล์ ที่ให้ผลบวกต่อ TNF- α ในขณะที่เคอราติโนไซต์ในเนื้อเยื่อปกติทั้งหมดไม่พบการแสดงออกของ TNF- α อย่างไรก็ตามจำนวนโมโนนิวเคลียร์เซลล์ที่ให้ผลบวกต่อ TNF- α และโมโนนิวเคลียร์เซลล์บริเวณลามินา โพรเพรียของรอยโรคไลเคนพลาเนียในช่องปากมีค่าสูงกว่ากลุ่มเนื้อเยื่อปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P=0.000$) เช่นเดียวกับจำนวนเคอราติโนไซต์ที่ให้ผลบวกต่อ TNF- α ของรอยโรคไลเคนพลาเนียในช่องปากมีค่าสูงกว่ากลุ่มเนื้อเยื่อปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P=0.004$) ส่วนจำนวนเซลล์ที่ให้ผลบวกต่อ TNF- α และโมโนนิวเคลียร์เซลล์บริเวณลามินา โพรเพรียของผู้ป่วยไลเคนพลาเนียในช่องปากระหว่างชนิดฝ่อลีบและชนิดแผลถลอกไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาี้แสดงว่าการเพิ่มการแสดงออกของ TNF- α อาจมีบทบาทสำคัญในการเกิดพยาธิสภาพของรอยโรคไลเคนพลาเนียในช่องปาก

ภาควิชา เวชศาสตร์ช่องปาก

สาขาวิชา เวชศาสตร์ช่องปาก

ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

170726

4676122132 : MAJOR ORAL MEDICINE

KEY WORD: ORAL LICHEN PLANUS / TUMOR NECROSIS FACTOR-ALPHA

WILAIRAT SARIDEECHAIGUL : EXPRESSION OF TUMOR NECROSIS FACTOR-ALPHA IN ORAL LICHEN PLANUS. THESIS ADVISOR : PROF. KOBKAN THONGPRASOM, THESIS COADVISOR : KITTIPONG DHANUTHAI, 87 pp. ISBN: 974-17-6575-4.

Oral lichen planus (OLP) is a chronic inflammatory oral mucosal disease. However, the cause of OLP remains unknown. Current evidence suggests that cell-mediated immunity is involved in the pathogenesis of OLP and it may be regulated by various cytokines and their receptors. Tumor necrosis factor- α (TNF- α) is a proinflammatory cytokine which may be involved in the basal keratinocyte apoptosis in OLP lesional epithelium. The present study investigated the expression of TNF- α in OLP compared with normal oral mucosa. Twenty OLP and 20 control tissue biopsies were sent for histopathologic examination and immunologically stained with antibody to TNF- α . The results showed that 18 out of 20 OLP cases (90%) showed positive staining to TNF- α . All of the TNF- α positive were observed in mononuclear cells, whereas only 7 out of 20 OLP cases (35%) were detected in keratinocytes. Only few mononuclear cells in normal oral mucosa showed TNF- α positive, while all of the keratinocytes in normal mucosa were TNF- α negative. However, the number of mononuclear cells positive for TNF- α and mononuclear cells in lamina propria of OLP were statistically higher than normal oral mucosa ($p=0.000$). Likewise, the number of keratinocytes positive for TNF- α of OLP were also statistically higher than that of normal oral mucosa ($p=0.004$). The number of cells positive for TNF- α and mononuclear cells in lamina propria of OLP between atrophic and erosive types were not statistically different. These findings suggest that increased expression of TNF- α may play an important role in the pathogenesis of OLP.

Department Oral Medicine

Field of study Oral Medicine

Academic year 2004

Student's signature..... Wilairat Sarideechaigul

Advisor's signature..... Kobkan Thongprasom

Co-advisor's signature..... Kittipong Dhanuthai